

Lausunto

20.08.2024

Asia: VN/14933/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain 1 ja 24 § :n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta kausityölain muuttamisesta. EK pitää oikeana tavoitetta turvata Suomeen tulevia luonnontuotteiden kerääjiä väärinkäytöksiltä. On tärkeää, että toimialalla on selkeät, ennakoitavat säännöt metsämarjanpoimijoiden maahantulon ja työnteon järjestämiseen sekä viranomaisilla toiminnan valvontaan ja poimijoiden suojeluun.

Luonnontuotteiden hyödyntämisessä on paljon käyttämätöntä potentiaalia. TEM:n toimialaraportin mukaan sadosta kerätään vuosittain vain noin kymmenesosa ja teollisuudella on kapasiteettia lisätä tuotantoa. Ulkomaalaiset marjanpoimijat keräävät 80-90 % yritysten käyttämistä marjoista ja ala onkin riippuvainen kausityöntekijöistä.

Metsämarjojen poiminnan lisääminen kausityölain soveltamisalaan on oikea ratkaisu. Kuten esityksessä todetaan, marjojen poiminta ja myynti on ulkomaalaisille mahdollista edelleen myös marjalain mukaisena toimintana. Yhdymme myös käsitykseen, ettei poimintaa ole mielekästä järjestää elinkeinonharjoittamisena.

Toiminnan muuttuminen työsuhteiseksi tulee nostamaan marjojen hintaa teollisuudelle sekä edelleen kuluttajille. EK on lausunnossaan 2.2.2022 kiinnittänyt huomiota siihen, että arvioita kausityöksi muutettavan marjanpoiminnan vaikutuksista toimialalle, tulevasta poimijoiden maahantulomenettelystä sekä työaikalain soveltumisesta luonnontuotteiden keruuseen tulisi täydentää. Nämä arviot ovat edelleen lyhyet.

Poimijoiden rekrytoinnin Thaimaassa tulevat nähdäksemme edelleen tekemään paikalliset työnvälittäjät. Thaimaassa on myös valmiina yrityksiä, jotka jo lähettävät marjanpoimijoita Ruotsiin omina työntekijöinä.

Olemme huolissamme, ettei esitetty sääntely riitä. Kausityölaki ja kausityödirektiivi eivät sovellu tilanteisiin, joissa ulkomainen työnantaja lähettää työntekijän Suomeen. Kun kausityölakia ei lainkaan sovelleta, lienee niin, ettei myöskään siinä olevaa rajoitusta -kausityöhön oikeuttavan luvan vaatimusta- voida soveltaa lähetettyihin työntekijöihin. Kun metsämarjojen poimintaa tai kausityöntekoa ei ole rajattu ulkomaalaislain soveltamisalan ulkopuolelle, on vaikea nähdä, miksi siihen työhön ei myönnettäisi työntekijän oleskelulupaa kuten Ruotsissa.

Kuten esityksessä todetaan, Ruotsissa jo pohditaan kausityölupien nimenomaista säätämistä yksinomaiseksi lupakategoriaksi metsämarjojen poimintaan.

Lisäksi kiirehdimme muita työperusteisen hyväksikäytön vastaisia lainsäädäntötoimia kuten hallitusohjelmassa mainittua työelämässä tapahtuvan kiskonnin kriminalisoimista omana lainkohtanaan.

Oksala Ilkka
Elinkeinoelämän keskusliitto, EK

Räsänen Mikko
Elinkeinoelämän keskusliitto EK